
TREK VAN MORETTEN NAAR DE STAD VANAF HET PLATTELAND

Het gaat in deze familiegeschiedenis om de nakomelingen van één 17e-eeuws echtpaar. Die blijken omstreeks 1800 behalve in Rotterdam grotendeels te wonen in de dorpen rondom Rotterdam aan Lek en IJssel en in de landbouwgebieden van de Hoekse Waard en het eiland IJsselmonde. Het is niet verwonderlijk dat de trek naar Rotterdam van de 19e-eeuw in hun geschiedenis is terug te vinden. Rotterdam beleefde toen een zeer snelle ontwikkeling. Daar kwam bij dat vooral in het laatste kwart van de 19^e-eeuw het met de werkgelegenheid op het platteland slecht ging: onder andere door de concurrentie van goedkoop Amerikaans graan werden de boeren gedwongen tot arbeidsbesparende methoden.

Begrijpelijk dus dat heel wat Moretten naar de stad zijn getrokken. De meesten waren weinig geschoold. Sommigen probeerden een zelfstandig bedrijfje op te zetten, zie ook hoofdstuk 7 'Moretten als kleine zelfstandigen'. Maar vaak bleef er voor een boer of landarbeider weinig anders over dan het ongeschoolde werk in de haven: als havenarbeider ('bootwerker' zei men toen) of als graver van havens. Beide activiteiten waren toen nog grotendeels niet gemechaniseerd. Ook in de bouwnijverheid was er in de snel uitbreidende stad Rotterdam werk te vinden.

De kinderen van de eerste generaties die van het platteland kwamen kregen in de stad vaak meer opleidingsmogelijkheden. En bij hun kleinkinderen vinden we de gewone scala van allerlei beroepen van nu.

Voor meer informatie over de trek van de plattelandsbevolking naar Rotterdam verwijzen wij naar het boeiende boekje van prof. P. J. Bouman en W. H. Bouman over 'De groei van de grote werkstad' (1967). In 1987 gingen twee studenten geschiedenis van de Erasmus Universiteit hierop door met een scriptie 'Enkele reis Rotterdam. Plattelanders en hun nakomelingen in de stad Rotterdam eind 19^e- begin 20^e-eeuw.' Hierbij hoort een aardige video, o.a. aanwezig in de Gemeentebibliotheek van Rotterdam.

DRIE VOORBEELDEN

Ter illustratie laten we tot slot drie willekeurige voorbeelden volgen van de gevarieerdheid van beroepen onder de kleinkinderen van havenarbeiders uit het begin van deze eeuw. Uit drie verschillende Moretten-takken. Heel beknopt, ons beperkende tot personen waarvan we de beroepen kennen. Details kunt u achterin het boek vinden.

Enkele cijfers over de snelle groei van Rotterdam.

Bevolking:

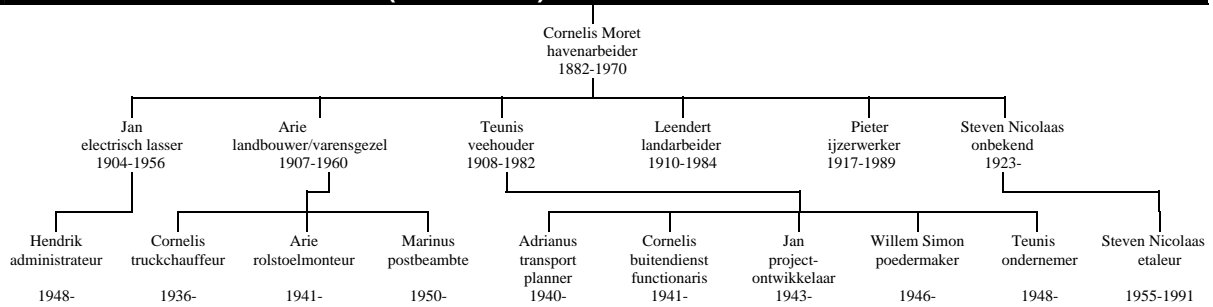
Omstreeks 1850 had Rotterdam circa 90.000 inwoners; omstreeks 1900 waren het er circa 320.000. Men denke zich in, welke gigantische woningbouwproblemen dit mee heeft gebracht.

Havens:

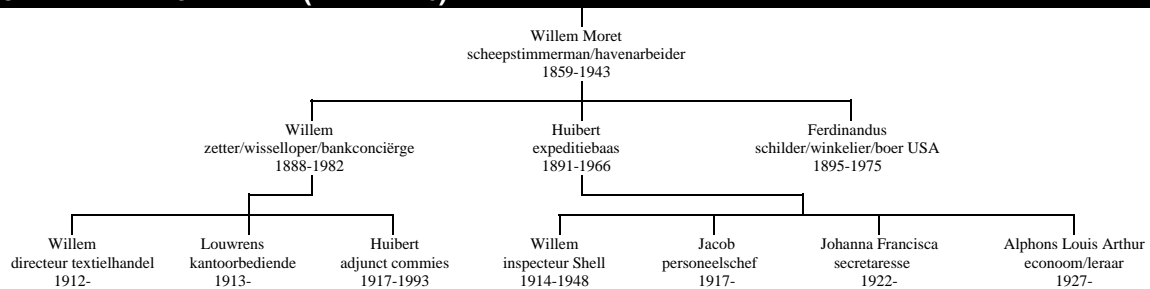
Men begon in de 19^e-eeuw met de aanleg op de zuidelijke oever. Eerst de kleine havens zoals de Entrepothaven, die nu buiten gebruik zijn geraakt. Aan het einde van de 19^e-eeuw kwamen er havens zoals de Rijnhaven en de eerste Petroleumhaven bij. In 1905 de Maashaven en in 1910 de grootste gegraven Haven ter wereld, de Waalhaven. Alles voor een groot deel met de schop.

DRIE VOORBEELDEN VAN KLEINKINDEREN VAN HAVENARBEIDERS

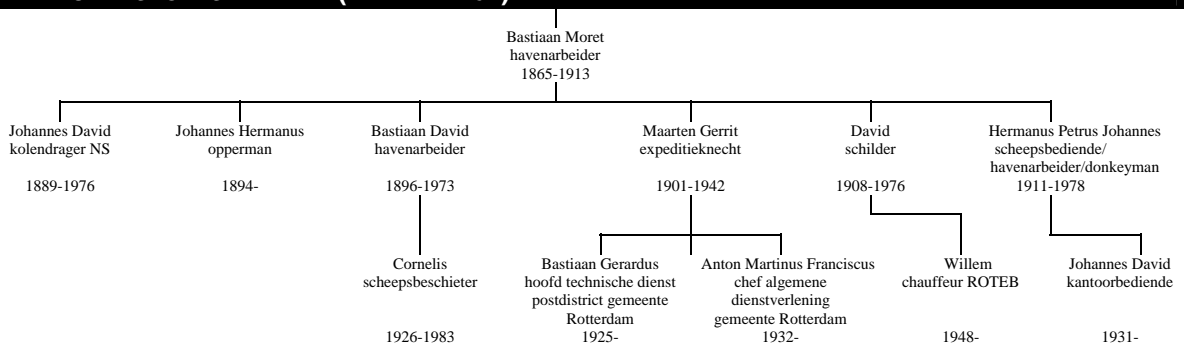
UIT DE 'S-GRAVENDEELSE TAKKEN (ZIE TABEL 1A)

UIT DE KRIMPENSE TAKKEN (ZIE TABEL 9)

UIT DE NUMANSDORPSE TAKKEN (ZIE TABEL 15B)

Zie voor het vervolg van het Familieboek 'Vier eeuwen Moret in Nederland', pagina 97.